

Sancta Maria :
sagospel i två
akter :
kulturhistoriska
spel i St. Nicolai
k...

Topelius, Zacharias,

*Wrangelnske boksamlingen 81
F b Br. qv.*

National Library
of Sweden

Ex. A

Vat. Sv.
Samm
Kroni
04
4

Sancta Maria

Sagospel i 2 akter af Zacharias Topelius

Musiken af Andreas Hallén

Kulturhistoriska
spel

i S:t Nicolai kyrkoruin
i Visby 1901

Teaterns förlag, Stockholm
Utgivare: Albin Koogval

Pris 1 Krona

Wahlström & Widstrand
i distribution

KingL. bibl.foerket
0 0000 000029268

Inledningsdikt

111

Kulturhistoriska Spelen i Visby.

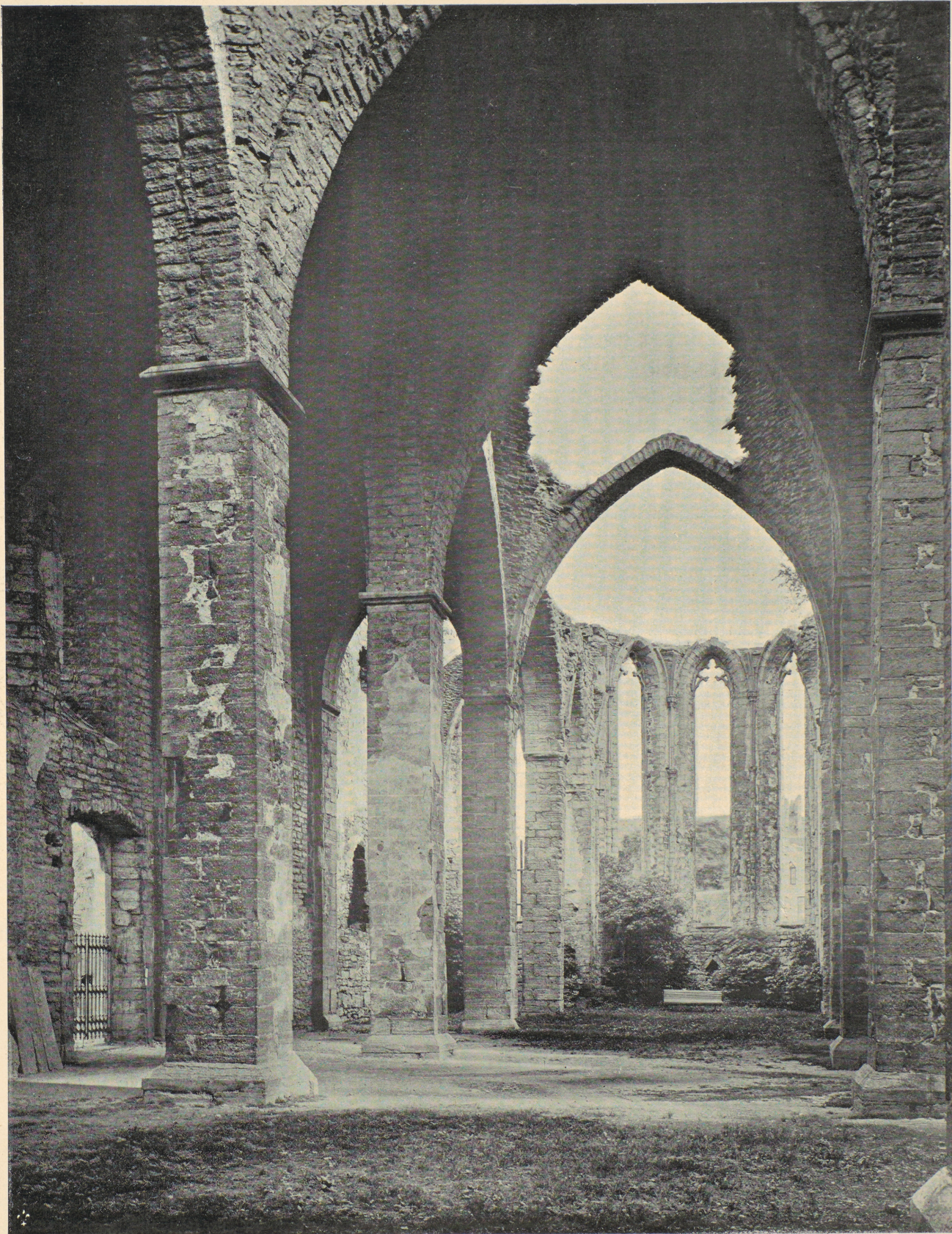
Uälkomna! — Detta varma, vackra ord
det första vare, som emot er klingar,
när I beträden minnets vigda jord. —
Uälkomna! — Sväfve det på dufvans vingar,
som här i muren har sitt näste redt
bland hvalf, som en gång Visbys storhet sett! — —
När hafvet grönhvitt öfver bogen stänker,
maskinen dunkar hårdt i skeppets bröst,
och genom rymden dånar stormens röst,
med längtan du på hamnens stillhet tänker.
Så hela slägtet ock sin längtan har.
Ju längre fram med seklerna vi tåga,
allt högre flamma syns den offerlåga,
som bränner hvad af lycka finnes kvar.

Sju underverk en gång blott ägde världen,
nu skapas underverk för hvarje dag,
men icke lyckligare du och jag,
fast en elektrisk lampa lyser härden.
Och ej din djupa oro söfves, broder,
fast genom fjäll och öfver haf och floder
du lika snabbt som svartögd svala far.
Nej, genom själfva rastlösheten stiger
en suck af längtan till en stilla vrå
där seklets gälla arbetspipa tiger,
och öfver tysta gator stjärnor stå. —
Här fins den platsen. Hafvets böljor slå
i sakta sång mot strandens hvita hällar,
och du kan se i ljusa sommarkvällar,
hur solen timrar längst vid vesterens rand
ditt drömda slott med rutorna i brand.
Och vandrar du en natt på gator trånga,
när öfver muren lyser månens gull,
och luften står af rosors ånga full,
skall fantasiens trollnät själen fånga.

I skuggan då af himlens blåa blad,
som synes lysmaskstänkt i natten glimma,
helt plötsligt reser sig en sagostad.
På torgen brokigt klädda köpmän stimma —
här österns folk med vesterens möte stämt —
ur öppna stugor bågarklang och skämt,
i hamnen höga skepp som svanor simma.
Allt strålar prakt och fägring, hvart du går —
från helgonskrinen i Sankt Karins kloster
till köpmansdottern med sitt gyllne hår
och dufvoblicken, from som pater noster.
Men vid hvart steg en kyrkodörr du ser,
och när den öppnas gula ljusen brinna,
kring smyckadt altare, där någon ber
att himlens nåd och hafvets bistånd vinna. —
O, fromma stad, där köpmanskungens guld
förvandlades till pelare och bågar,
när lyckan var hans hvita segel huld —
se, tämpelhvalfvet, fastän brustet, lågar,
af rosor öfverväxt, i solens glans,
och denna stad, hvars storhetstid har svunnit,
är — i ruiner — lika skön som hans!

Cy, säg, hvad gör väl, att den plundrats, brunnit,
när, rikt som rankorna, legenden spunnit
sin fina väfnad — en odödlig själ —
emellan remnadt hvalf och kapital?
Och därför åt den döde diktarns drömmar,
så rena som Guds moders ädla drag,
skall klostret ge sitt svärmiska behag,
när genom spetsbågfönstren ljuset strömmar.
Och korsets fana, när den strålar fram,
och kärleken som mäktigast förkunnar,
skall hälsas med ett sus från andemunnar —
de dödes hyllningshymn: O, se Guds lam...!

Jacques Malmström

St Nicolai kyrkoruin i Visby

John Hertzberg foto

Romans ur Topeli sångspel "Santo Maria",
 av Andrius Slatten

Moderato.

Och
 Och
 ungerrennengrieh sig bort till länder rik sjö; farväl, o min vän, farväl, o min vän, Krist
 draga du mig, ungelöven så stolt och så kuld i fält och i mark hi fält och i mark så
 g, re, jag nu säge dig min älskade nö så gläder igen så gläder igen när
 skiljas vika dig af vilhetnad och guld en brynja så stark, en brynja så stark när
 björharna lofas om varen när björharna lofas om varen, om
 ritard.
 va ren

Ansa Jul
 1961

Ramund Götthe

Sigrun

Angilbertus

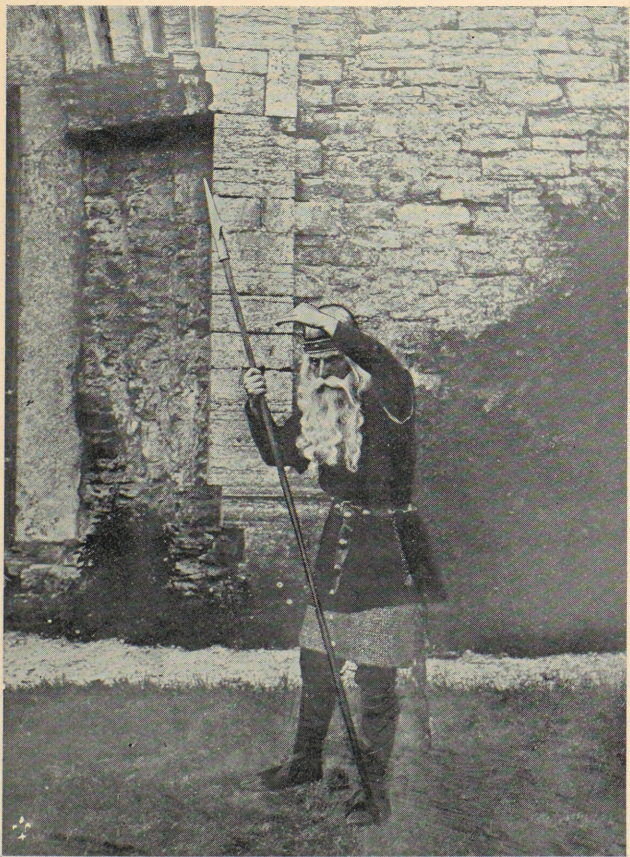
Atla

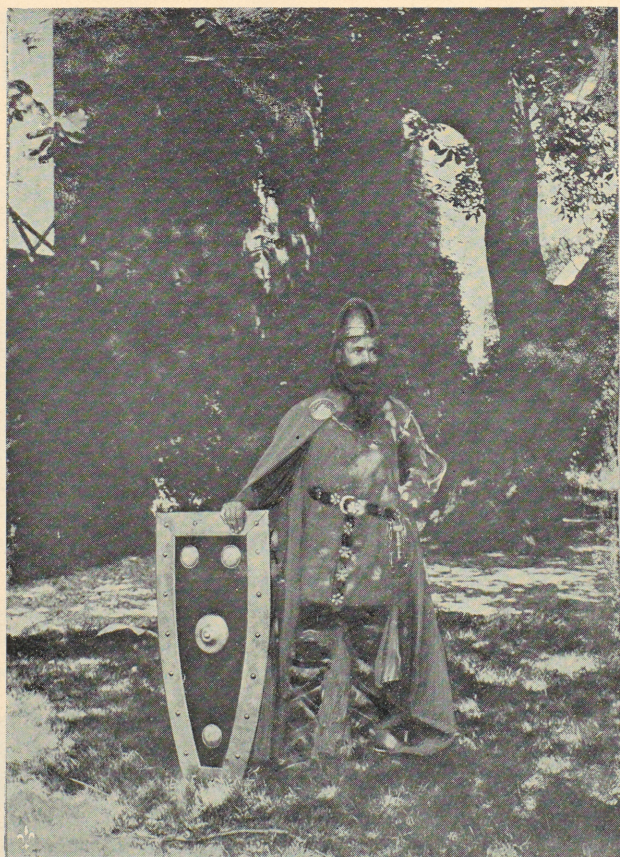
Leif Ragnvaldsson

Hjufke

Gorm

Vaktias

Vieras

Turja

Tre korsriddare

Under repetition

N. J. A. Lagergren, Visby, foto

Scen 3.

Underfankelet traf va korsfararne,
män och kvinnor, gruppvis inträdde,
ätföljde af Martinus. Männen börde
lägga sina vapen och förför sig med
byggnadsredskap.

Korsfararnes Sång.

Vi drog med fignade kors i vår hand
Från aftonens fjärdar till morgonens tan,
framför våra drakar på böljande färd,
Och helge kung Erik med flammande färd.

Kan styrde vår ^{steg} häst,

Kan kufvade vår,

Vi kände hans vindar i backel och läge

Ter ~~ter~~ Per victoriam

Itur in gloriam,

In gloriam Domini,

In gloriam Sanctae Mariae.

Så komnade mäktig vår skummande bog
Vid strand, der ejysal har rödjät i flog,
Der af guden smörk under granarna stod
Och marken var röd af markeyrernes blod.
Här smur vi hus

För himmelens ljus;

Krist gifve oss seger i stormarnes brus!

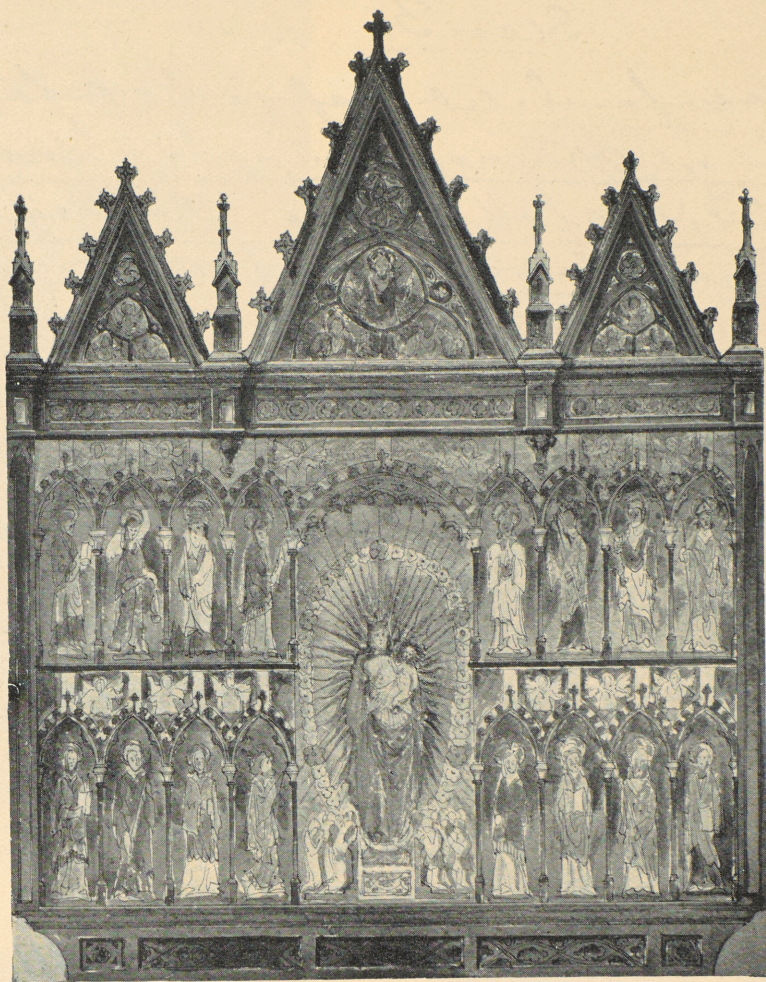
Per victoriam

itur in gloriam,

In gloriam Domini,

In gloriam Sanctae Mariae.

Martinus, krik underfararne aftaga åt höger.

Dragdraperier af C. Grabow

Motiv efter ett gammalt altarskåp från Santbems kyrka
på Gotland

Andreas Hallén

Wiklund foto

Daniel Falkström

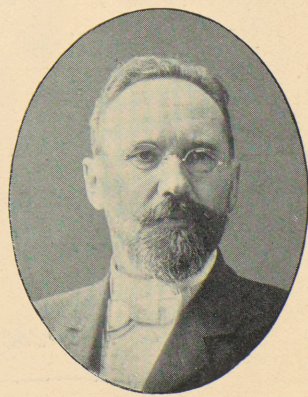
Thålin foto

Premieraktören Ossian Hamrin

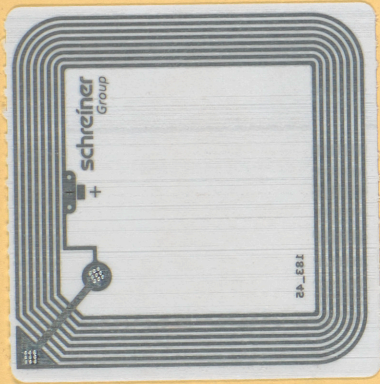
Hamqvist foto

Slottsarkitekten Agi Lindegren

L. Larsson foto

Dekorationsmålaren Carl Grabow

Klichéerna från Silfversparres Nya Grafiska Aktieföretag
Hasse W. Tullbergs Boktryckeri, Stockholm 1901